

תלמודו בידו

דף ו עמוד א

א] האם כיבוד אב ואם דוחה שבת, ומניין ?

ב] באיזה אופן התורה פוטרת את הבן מכיבוד אב כשכרוך בזה חילול שבת ?

ג] האם מכך שצריך פסוק ללמד שאין עשה של כיבוד אב דוחה לא תעשה שיש בו כרת של מלאכה בשבת, ניתן ללמוד שבשאר דיני התורה כגון יבום, עשה דוחה לא תעשה שיש בו כרת ?

ד] מה למדים מן הפסוק "את שבתותי תשמרו ומקדשי תיראו" ?

א] אינו דוחה. שנאמר "איש אמו ואביו תיראו ואת שבתותי תשמרו, אני ה'". כלומר אף שציוויתי לירא מאב ואם, אל תשמעו להם לחלל שבת, לפי שאני ה' ואף הם חייבים בכבודי.

ב] מהלך א: ציוה האב לבשל עבורו בשבת. והפסוק מלמד שאין העשה של כיבוד אב דוחה איסור עשיית מלאכה שעונשו כרת.

[אבל יתכן שבשאר דיני התורה עשה דוחה לא תעשה ואפילו שיש בו כרת].

מהלך ב: ציוהו לחמר [להנהיג בהמה טעונה במשא], שהוא לאו שאין בו כרת, כיון שאינו עושה מעשה בגופו אלא בקולו.

- וקשה, מדוע אין למדים מכאן, שאין עשה דוחה לא תעשה בכל התורה. [והגמרא הוכיחה שאין לחלק בין שבת החמורה לשאר דיני התורה].

ג] לא ניתן. שאפשר שדוקא בכיבוד אב, היה מקום לומר שהעשה דוחה לאו של בישול אף שיש בו כרת, כיון שאי אפשר לקיים את ציווי האב מבלי שיעקר הלאו. אבל ביבום ניתן לקיים את המצוה מבלי לעקור את הלאו, והיינו על ידי חליצה.

ד] ברייתא א': אין בנין בית המקדש דוחה שבת, שכולכם חייבים בכבודי. **ברייתא ב':** כשם שבשמירת שבת אין יראים מן השבת אלא ממי שהזהיר עליה, אף מורא האמור במקדש, אין לירא מן המקדש אלא ממי שהזהיר עליו.